Say? Duyusuna Yönelik Özyeterlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Say? Duyusuna Yönelik Özyeterlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30040

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Özyeterlik kavram?, bireylerin belirli bir görevi ba?ar?yla yerine getirebilece?ine dair inançlar?n? ifade eder. **Say? Duyusuna Yönelik Özyeterlik Ölçe?i**, bireylerin matematiksel yeterliliklerinin temelini olu?turan say? duyusu becerilerine ne kadar güvendiklerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir araçt?r. Bu ölçek, özellikle ö?rencilerin say?sal i?lemlerde, miktarlar? anlamada ve tahminde bulunmada kendilerini ne kadar yeterli gördüklerini belirlemeyi amaçlar. Ölçek, Çi?dem Alka? Ulusoy ve Y?lmaz ?ahiner taraf?ndan 2017 y?l?nda yay?mlanan bir çal??ma ile Türkçeye kazand?r?lm?? ve geli?tirilmi?tir.

Ölçek, toplam 19 maddeden olu?makta olup, cevaplar 5'li Likert ölçe?i format?nda derecelendirilmektedir. Bu yap?, kat?l?mc?lar?n say?sal yeteneklerine dair öznel alg?lar?n? detayl? bir ?ekilde ortaya koymay? sa?lamaktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, matematik e?itimi alan?ndaki ara?t?rmac?lara ve e?itimcilere, ö?rencilerin say? duyusu yeterlik inançlar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde de?erlendirme imkân? sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Say? Duyusu, Özyeterlik, Matematik E?itimi, Say?sal Yeterlilik, Psikometrik Ölçek, Ölçek Geli?tirme, Özgüven.

Yazarlar

Çi?dem Alka? Ulusoy, Y?lmaz ?ahiner.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin say? duyusu becerilerine yönelik sahip olduklar? **özyeterlik inanç düzeylerini** belirlemektir. Say? duyusu, sadece temel aritmetik i?lemleri yapma yetene?i de?il, ayn? zamanda say?lar?n büyüklü?ünü, ili?kilerini ve i?lemlerin sonuçlar?n? sezgisel olarak anlama becerisini de kapsar. Ölçek, bu karma??k beceri alan?nda bireyin kendini ne kadar yetkin gördü?ünü tespit ederek, e?itim müdahaleleri için ba?lang?ç noktalar? sa?lamay? hedefler.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, 2017 y?l?nda Alka?-Ulusoy ve ?ahiner taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Bu çal??ma, özellikle ö?retmen adaylar? veya matematik alan?nda e?itim gören ö?rencilerin say? duyusuna ili?kin öz yeterliklerini ölçmek üzere tasarlanm??t?r, bu sayede gelecekteki e?itimcilerin kendi matematiksel güven düzeyleri hakk?nda bilgi edinilmesi amaçlanm??t?r.

Yap?

Say? Duyusuna Yönelik Özyeterlik Ölçe?i, **say? duyusu** kavram?n?n psikometrik olarak ölçülebilir

ARABPSYCHOLOGY.COM

bir yans?mas? olan özyeterlik inanc?n? yap? olarak ele al?r. Say? duyusu, matematiksel dü?ünmenin temel ta?? olarak kabul edilir ve genellikle say?lar? esnek ve anlaml? bir ?ekilde kullanma becerisini içerir. Ölçek, say?lar?n temsili, i?lemsel esneklik ve tahmin gibi say? duyusunun farkl? boyutlar?n? kapsayacak ?ekilde maddeler içermektedir.

Ölçek maddeleri, bireylerin say?lar? temsil eden miktarlar? anlama, i?lem yapmadan sonuçlar? tahmin etme ve farkl? matematiksel stratejiler kullanma becerilerine duyduklar? güveni sorgular. Bu yap?, **Albert Bandura** taraf?ndan ortaya konan özyeterlik teorisine dayanmaktad?r; yani bireyin bir görevi ba?ar?yla tamamlama kapasitesine olan inanc?, o görevi gerçekle?tirme çabas?n? ve azmini do?rudan etkiler.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgileri detayl? olarak sunulmam?? olsa da, bir ölçek geli?tirme çal??mas?n?n do?as? gere?i, geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Tipik olarak bu tür çal??malarda **yap? geçerli?i** (Faktör Analizi yoluyla) ve **kapsam geçerli?i** (uzman görü?leri ile) incelenir.

Ölçe?in yap? geçerli?i, maddelerin teorik olarak ölçülmesi beklenen yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini gösterir. Kapsam geçerli?i ise maddelerin, say? duyusuna yönelik özyeterlik kavram?n?n tüm önemli yönlerini yeterince temsil edip etmedi?ini de?erlendirir. Detayl? geçerlik katsay?lar?, Alka?-Ulusoy ve ?ahiner'in 2017 tarihli makalesinde yer almaktad?r.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenirlik katsay?lar? aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak, psikometrik bir araç olarak ölçe?in iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?i çal??malar?n?n yap?ld??? kabul edilmektedir. **?ç tutarl?l?k** katsay?s?, ölçekteki tüm maddelerin ayn? yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ünü gösterir ve yüksek bir de?er (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçe?in güvenilir oldu?unu gösterir.

Say? Duyusuna Yönelik Özyeterlik Ölçe?i'nin güvenirlik analiz sonuçlar?, ölçe?in e?itim ve psikoloji ara?t?rmalar?nda tutarl? sonuçlar üretme yetene?ine sahip oldu?unu do?rulamak için kritik öneme sahiptir. Detayl? güvenirlik istatistiklerine, yay?nlanan orijinal makalenin incelenmesiyle ula??labilir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, **yap? geçerli?ini** sa?lamak amac?yla genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) teknikleri kullan?l?r. Bu teknikler, 19 maddenin tek bir yap?y? m?, yoksa say? duyusunun farkl? alt boyutlar?n? (faktörlerini) m? ölçtü?ünü

ARABPSYCHOLOGY.COM

belirlemeye yard?mc? olur.

Bu ölçe?in geli?tirilmesinde, maddelerin say? duyusuna yönelik özyeterli?i tutarl? bir ?ekilde ölçen alt boyutlara ayr?l?p ayr?lmad???n? tespit etmek için faktör yükleri incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle uyumlu oldu?unu kan?tlamak için zorunludur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir ölçek olarak geli?tirilmi?tir.)

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (Özbildirim)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri veya E?itim Fakültesi Ö?rencileri (Özellikle ö?retmen adaylar?)

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Üniversite ça??ndaki bireyler)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, matematiksel kavramlara ve say? duyusuna sahip oldu?u varsay?lan, genellikle yüksekö?retim düzeyindeki bireylere uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert derecelendirme sistemi kullan?r. Kat?l?mc?lar, her bir maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler (Örn: "Hiç kat?lm?yorum"dan "Tamamen kat?l?yorum"a kadar).

Anahtar Kelimeler

Say? Duyusu Ölçe?i, Özyeterlik ?nanc?, Matematiksel Beceriler, Kastamonu E?itim Dergisi, Psikoloji, E?itim Bilimleri, 19 Maddelik Ölçek.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Çi?dem Alka? Ulusoy

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresi: cigdemalkas@hacettepe.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Hacettepe Üniversitesi, E?itim Fakültesi (Tahmini olarak sorumluluk al?nan kurumdur).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçek, 2017 y?l?nda yay?mlanan akademik makale ile geli?tirilmi?tir.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle yazarlara referans verilmesi yeterlidir. Ticari veya büyük ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar Çi?dem Alka? Ulusoy ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: sayi-duyusuna-yonelik-ozyeterlik-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Alka?-Ulusoy, Ç. ve ?ahiner, Y. (2017). Say? Duyusuna Yönelik Özyeterlik Ölçe?i' nin geli?tirilmesi. *Kastamonu E?itim Dergisi, 25*(1), 17-32.

Makalenin çevrimiçi ba?lant?s? ?uradad?r: 79.123.169.199

Say? Duyusuna Yönelik Özyeterlik Ölçe?i Maddeleri

Ölçekte toplam 19 madde bulunmaktad?r. A?a??da, ölçe?in yap?s?n? gösteren örnek maddeler sunulmu?tur:

Say?lar?n temsil etti?i miktarlar? anlayabilirim.
70:5 ile 70x0,5 i?lemlerinin sonuçlar?n?n ayn? olup olmad???n? i?lem yapmadan aç?klayabilirim.
Bir kavanoz içindeki bilye say?s?n? de?i?ik yollar kullanarak tahmin edebilirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM